

Helsingin kuvataidekoulu

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Tämä ei ole KPL 3 luvun 1 a §:ssä tarkoitettu toimintakertomus.

Helsingin kuvataidekoulu
Untuvaisentie 10
00820 Helsinki

toimisto@kuvataide.fi
www.kuvataide.fi
p. 09-7591964

Helsingin kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry.

Toimintakertomuksessa on käytetty kuvia
vuoden 2020 kuvataidekoulun lopputöistä.

SISÄLLYSLUETTELO

Helsingin kuvataidekoulu

Hallinto

Talous

Henkilökunta

Opetus

Kansainvälinen toiminta

Näyttelyt ja tapahtumat

Lopputyöt

Näyttelykäynnit

Koulutus- ja kehittämistyö

HELSINGIN KUVATAIDEKOULU

Helsingin kuvataidekoulu antaa taiteen perusopetusta, joka on tavoitteellista ja vuodesta toiseen etenevää. Opetuksen sisältö ja metodit on suunniteltu ottaen huomioon oppilaiden ikä- ja kehitysvaihe. Kuvataiteen perusopetuksessa toteutetaan kuvataiteen laajan oppimäärän opetussuunnitelmaa, joka on laadittu opetushallituksen antamien taiteenaloista perusteiden mukaan.

Helsingin kuvataidekoulu ylläpitää kannatusyhdistys, ja koulu saa toiminta-avustusta Helsingin kaupungilta. Opetusministeriö on taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) 2§:n 2 momentin nojalla 22.6.2000 myöntänyt Helsingin kuvataidekoululle luvan antaa taiteen perusopetusta ja saada siihen opetustuntiperusteista valtionosuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 11.11.2019 on saman lain nojalla muuttanut aiemmin myönnettyä lupaa ja valtionosuutta kuvataiteen lisäksi mediataiteisiin alkaen 1.1.2020. Opetus annetaan laajan oppimäärän mukaisesti.

Helsingin kuvataidekoulu tekee paikallista yhteistyötä asuinalueiden erilaisten toimijoiden kanssa. Kuvataidekoulu toteuttaa taideprojekteja lähialueiden koulujen, päiväkotien, nuorisotalojen, asukasyhdistysten, palvelutalojen ja vastaavien ryhmien kanssa. Yhteistyötä oppilaiden vanhempien kanssa tehdään keskustelujen, taidetapahtumien ja näyttelykäyntien muodossa. Kuvaa! -kurssit, työpajat ja tapahtumat ovat kaikille avointa toimintaa, jolla pyritään lisäämään taidekasvatuksen osallisuutta.

Oman näyttelytoimintansa kautta kuvataidekoulu on yhteydessä myös kirjastoihin, monitoimitaloihin, sairaaloihin, paikallisiin yhdistyksiin ja yrittäjiin. Koulu teki vuonna 2020 pedagogiaa ja visuaalista kulttuuria kehittävää yhteistyötä mm. Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, Käpylä-seuran ja asukasyhdistyksen sekä Käpylän

musiikkiopiston ja tanssiopiston, Museopedagogisen yhdistyksen Pedaalin, Mediakasvatusseuran, Roihuvuoren senioritalon ja nuorisotalon, sekä Itä-Helsingin musiikkiopiston kanssa. Lisäksi tehtiin taidekasvatusyhteistyötä itähelsinkiläisten ala- ja yläkoulujen, HTS:n kuvataidekoulun, Porvoon Taidekoulun, Hyvinkään lasten ja nuorten kuvataidekoulun, Forssan, Lohjansseudun, Pohjois-Helsingin, Keravan, Espoon ja Vantaan kuvataidekoulun, Kouvolan kansalaisopiston, Pirkan opiston, Vaasan TaiKon, Vihdin kuvataidekoulun sekä Visuaalisten taiteiden koulu AIMOn kanssa.

Helsingin kuvataidekoulu on Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton, kansainvälisen taidekasvatusjärjestön InSEAn, International Society for Education through Art ja Museopedagogisen yhdistyksen Pedaalin yhteisöjäsen.

Helsingin kuvataidekoulun päätoimipaikka on Strömsin taidekartano Roihuvuoressa. Käpylässä koululla on oma opetuspiste sekä uusi Mediatila. Tämän lisäksi kuvataidekoululla on opetuspisteitä monitoimitalojen taideluokissa, kaupungin nuorisotaloissa, asukastalossa, alakoulussa ja NMKY:n tiloissa.

Opinnot Helsingin kuvataidekoulussa voi aloittaa 4-vuotiaana varhaisiän Nuuskijat-taidekasvatusryhmässä. Perusopinnot aloitetaan 6-vuotiaana ja syventävät opinnot perusopintojen jälkeen 15 -vuotiaana. Syventäviä opintoja voi jatkaa n. 20-vuotiaaksi asti. Opinnot etenevät kerran viikossa toimivissa opetusryhmissä, kursseina, lähi- ja etäopintoina sekä projekteina tai hankkeina. Opiskelu kuvataidekoulussa tarjoaa mahdollisuuden kannustavaan ja kehittävään kuvataiteelliseen työskentelyyn visuaalisen alan ammattilaisen ohjauksessa. Pitkäkestoinen opiskelu laajan oppimäärän mukaan antaa erinomaisen valmiuden ja taidot visuaalisen alan jatko-opintoihin.

HALLINTO

Helsingin kuvataidekoulua ylläpitää rekisteröity yhdistys, jonka johtokunta vastaa koulun hallinnosta ja taloudesta. Helsingin kuvataidekoulun kannatusyhdistys ry:n vuosikokous pidettiin 29.4.2020 ja syyskokous 25.11.2020. Johtokunta kokoontui vuoden 2020 aikana yhden kerran sekä piti 3 etäkokousta.

Vuoden 2020 johtokunta

Puheenjohtaja: Pia Pietikäinen, apulaisrehtori

Varapuheenjohtaja: Riikka Kuusisto, yliopistonlehtori

Jäsenet: Marjatta Aarniala, diplomi-insinööri

Karoliina Arola, hanketuottaja

Tiina Elovainio, kultaseppä

Iina Heiskanen, kuvataiteilija, kuvataideopettaja

Hanna Ikonen, suunnittelija

Siiri Soininvaara, opiskelija

Varajäsenet: Rosamaria Bolom, taiteilija, psykologi

Tuuli Vuorinen-Oras, opettaja

Tilintarkastajina toimivat HT Jaana Lehtinen ja HT Jani Holmi (Aaltonen & Co Oy).

TALOUS

Helsingin kaupungin toiminta-avustus kuvataidekoululle vuonna 2020 oli 215000 €. OKM valtionosuus oli 332971 €.

OPH:n Skidit Digipiirtäjät -hankeavustusta kuvataidekoulu sai 12799 €. Lisäksi kuvataidekoulu sai mediataiteen kalusterahoitusta 12 000€. Korona-avustusta kuvataidekoululle myönnettiin 21 000€. Mediapolku -hankeavustuksen määrä oli 3760€.

Lukukausimaksut olivat opetusryhmästä riippuen 175 €, 195 € ja 210 €.

Sisaralennus 20 €/oppilas. Lisämaksu ulkopaikkakuntalaiselle oppilaalle 20 €.

Lukukausimaksuja kertyi vuonna 2020 yhteensä 264651,51 €.

Vapaaoppilaspaikkoja myönnettiin 18.

Helsingin Kuvataidekoulun Kannatusyhdistys ry:n jäsenmaksu oli 20 €. Jäsenmaksuja kertyi vuonna 2020 yhteensä 300 €.

Helsingin kuvataidekoulun toimisto:

Ströms, Untuvaisentie 10, 00820 Helsinki

www.kuvataide.fi

HENKILÖKUNTA

Helsingin kuvataidekoulun henkilökuntaan kuuluu rehtori, opettajia, kurssi- ja sijaisopettajia, toimistosihtööri, TVT-henkilö sekä osa-aikainen talonmies.

Rehtori: Virve Kallio, TaM, kuvataideopettaja (poissaolo 3.9.-31.12. 20)

(poissaolajakso 3.9.-11.10. 2020: Päätoimiset opettajat Mirka Kastinen , Annu Martikainen ja Johanna Rapinoja ja hoitivat rehtorin tointa poissaolon ajan oman työnsä ohella. Päätös hyväksyttiin johtokunnan kokouksessa 7.9.2020.

Poissaolajakso 12.10.-31.12.2020. Johtokunnan päätöksellä vt.rehtorina toimi Mirka Kastinen. Johtokunta päätti lisäksi apulaisrehtorin uudesta toimesta koulussa. Vt.apulaisrehtorina 12.10-31.12.2020 toimi Johanna Rapinoja)

Toimistosihtööri: Katariina Johansson, yo-merkonomi
TVT-henkilö: Joonas Tähtinen, TaM, kuvataideopettaja
Talonmies: Jari Oravainen

Opettajat:

Iina Heiskanen, TaM, kuvataideopettaja (taiteilijavapaa syksy 2020)

Mirka Kastinen, TaM, kuvataideopettaja (vt.rehtori syksy 2020)

Annu Martikainen, kuvataiteilija

Johanna Rapinoja, TaM, kuvataideopettaja (vt.apul.rehtori syksy 2020)

Paula Ahola, TaM, kuvataideopettaja

Valpuri Grönholm, TaM, kuvataideopettaja (kevät 2020)

Eija Hakkola, TaM, kuvataiteilija (syksy 2020)

Juho Hellsten, kuvataiteilija, kuvataideopettaja
Tuuli Helve, TaM, kuvataiteilija (syksy 2020)
Tuisku Hiltunen, TaK (syksy 2020)
Merja Isomaa-James, TaM, kuvataideopettaja (syksy 2020)
Miia Kallio, keramiikkataiteilija
Kimmo Koivisto, kuvataiteilija
Maisa Koivisto, TaM (syksy 2020)
Janne Kärkkäinen, TaM, kuvataideopettaja
Jukka Lappalainen, kuvataiteilija
Tuija Mettinen, KuM, TaM, kuvataiteilija
Apila Pepita Miettinen, TaM, kuvataideopettaja, kuvittaja
Heli Sihvonen, kuvataiteilija
Matti Uusikylä, TaM, (syksy 2020)
Iida Valkonen, TaM, kuvataideopettaja (kevät 2020)

Lyhytkurssiopettajat ja sijaisopettajat:

Mikko Rekonen, TaM, kuvataideopettaja
Heidi-Annica Ljungqvist, TaK (kevät 2020)
Janne Martola, kuvataiteilija
Hilkka Lind, (avustaja kesäleirillä 2020)
Aleksi Kraama, kuvataiteilija, KuM (TVT-henkilö)
Siviilipalvelusta suorittamassa Lassi Kontiainen, tuntiavustaja (kevät 2020)
Oskari Liljeblad, opiskelija (TE-työkokeilu) (kevät 2020)

OPETUS 2020

Helsingin kuvataidekoulun päätoimipaikka on Strömsin taidekartano, jossa sijaitsee koulun toimisto, opetustiloja, kirjasto, materiaalivarasto ja näyttelytiloja. Tämän lisäksi vuonna 2020 koulu on toiminut 13:ssa eri opetuspisteessä.

Ströms, Roihuvuori
NMKY, Kaisaniemi
Käpylän opetuspiste
Käpylän kirjasto/ Käpylän mediapaja
Viikin asukastalo Kaari
Kallahden nuorisotalo
Vuotalo, Vuosaari

Pikku Huopalahden nuorisotalo
Puistopolun koulu, Vuosaari
Lauttasaaren nuorisotalo
Saseka-talo, Vuosaari
Gabro-talo, Vuosaari
Stoa, Itäkeskus (5 x 2 opetus)
Kanneltalo, Kannelmäki (5 x 2 opetus)

Opetus Helsingin kuvataidekoulussa on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista. Ensisijaisena tehtävänä on tarjota 4–20 -vuotiaille lapsille ja nuorille tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää kuvataiteen opetusta. Opetus mahdollistaa kuvataiteen opiskelun pitkäjänteisesti, päämäärätietoisesti ja oppilaan omien kiinnostuksen kohteiden mukaisesti. Opetuksessa vahvistetaan oppilaan omaehtoisen ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen taitoja. Oppilasta kannustetaan olemaan aktiivinen toimija omissa oppimisessaan. Vuonna 2020 Helsingin kuvataidekoulussa on voinut opiskella uutena opintokokonaisuutena taiteen perusopetuksen Mediataiteen laajaa opimäärää.

Opetus jakautui kolmeen osaan ikävaiheittain:

Varhaisiän taidekasvatus: (Media)Nuuskijat 4-6 -vuotiaat

Perusopetus : (Media)Ihmettelijät 6- 8 -vuotiaat

(Media)Tutkijat 9-11 –vuotiaat

(Media)Keksijät 12-14 -vuotiaat

Syventävät opinnot: (Media)Kurkottajat ja Konkarit 15-20 -vuotiaat

Nuuskijat (4–6 –vuotiaat)

Varhaisiän ryhmissä luodaan ilmapiiri, jossa moniaistisuus, taiteidenvälisyys, leikki, mielikuviutus ja ihmettely ovat tärkeintä taiteenteon ja kokemisen prosessissa. Lähtökohtana on lapsen oma elämis- ja elämysmaailma. Valmistavat opinnot on tarkoitettu alle kouluikäisille lapsille. Opinnot voi aloittaa aikaisintaan neljän vuoden iässä.

Ihmettelijät (6–8 –vuotiaat)

Opetus on leikinomaista, tarinallista, taiteidenvälistä, moniaistista, rauhallisesti etenevää ja tutkivaa oppimista. Visuaaliseen kieleen ja sen rakenteeseen tutustutaan. Visuaalinen ympäristö toimii innoittajana ja tutkimusten kohteena. Taiteen ja median maailmaan tutustutaan osana omaa ilmaisua. Opitaan käyttämään Kuvamuistia. Harjoitellaan taiteesta puhumista ja ryhmätyöskentelyä.

Keksijät (9-11 –vuotiaat)

Opetuksessa tutustutaan erilaisiin ilmaisukeinoihin ja tekniikoihin sekä käsitellään taidehistoriaa ja nykytaidetta. Median maailmaan tutustutaan oppilaiden esiin nostamien ajankohtaisten teemojen pohjalta. Opitaan tuntemaan luovan prosessin työvaiheita. Kuvamuistia käytetään omien teosten dokumentointiin ja oman oppimisen tavoitteiden asettamiseen sekä itsearviointiin.

Tutkijat (12–14 –vuotiaat)

Tutkijat -opintojen alussa tehdään Kuvapolku, joka on itsenäinen teossarja pohdintoineen. Kokeillaan erilaisia ratkaisuja ja uusia työskentelytapoja. Tutkitaan eri kulttuurien ja aikakausien taidetta sekä nykytaiteen vaikuttamisen keinoja. Opitaan itsenäisen työskentelyn taitoja, käytetään Kuvamuistia analysoinnin välineenä ja opitaan käsittelemään palautetta.

Konkarit ja Kurkottajat (15–20 -vuotiaat)

Opetuksessa keskitytään vahvistamaan oppilaan kykyä luoda merkityksellinen ja omakohtainen taidesuhte. Monilukutaidon harjaannuttaminen, keskustelut taiteesta ja ajankohtaisista ilmiöistä ovat opiskelua ohjaavia ja teemoja määrittäviä sisältöjä. Ryhmissä on erilaisia painotuksia kuten valokuvaus, animaatio, keramiikka, muotoilu, mediataide, arkkitehtuuri ja ympäristötaide. Syventävien opintojen loppuvaiheessa oppilas voi halutessaan tehdä lopputyön. Lopputyö on itsenäinen taiteellinen työ, joka koostuu työsarjasta tai teoksesta sekä portfolioista. Lopputyön tehtyään oppilas voi halutessaan jatkaa Konkarina opintojaan kuvataidekoulussa vielä 20-vuotiaaksi saakka.

Lukuvuoden pituus vuonna 2020 oli 33 opintoviikkoa, joista 18 kevätlukukaudella ja 15 syyslukukaudella. Taiteen perusopetusta koulussa annettiin vuoden aikana yhteensä 7128 oppituntia sekä lisäksi varhaisiän taidekasvatusta 132 oppituntia.

Kevätlukukausi: 7.1. - 30.5. 2020. Talviloma 17.- 23.2. ja Pääsiäisloma 10.-13.4.

Syyslukukausi: 7.9.- 19.12.2020.

Helsingin kuvataidekoulussa kuvataiteen laajaa opimäärää opiskeli 661 oppilasta ja mediataidetta 33 oppilasta. Itä-Helsingin musiikkikoulun oppilasryhmiä oli 6. Koulussa oli 3 alle kouluikäisten Nuuskijat -ryhmää, 16 Ihmettelijät-ryhmää, 15 Keksijät -ryhmää, 21 Tutkijat -ryhmää, 12 Kurkottajat ja Konkarit-ryhmää, 2 Mediakurkottajat ja Media-konkarit -ryhmää (animaatio ja valokuvaus) ja 2 keramiikkataiteen ryhmää.

Vuoden 2020 toimintaan vaikutti laajasti ja monella tapaa koronapandemian leviäminen ja vaihtuvat tilanteet. Koulussa seurattiin tarkasti ennakoiden koronarajoituksia ja kehitettiin nopeasti kuvataideopetusta niin, että se on mahdollisimman laadukasta, turvallista ja toimivaa poikkeustilasta huolimatta, rajoitusten keskellä.

Kaikki opetusryhmät toimivat 2020 koronapandemian vuoksi etäopetuksessa 18.3.-13.5. Kevätlukukauden lopussa toukokuussa siirryttiin kahdeksi viikoksi lähiopetukseen 14.5.-30.5. Syyslukukausi toteutettiin lähes kokonaan lähiopetuksena, mutta vuoden 2020 kolme viimeistä opetuskertaa siirrettiin tiukentuneiden koronarajoitusten johdosta jälleen etäopetukseen.

Opettajat suunnittelivat ja toteuttivat koulun verkkosivuille heti poikkeustilan alettua kaikille avoimen etäopetuspaketin, joka sisälsi runsaasti eri ikäisille suunnattuja aiheita, etätehtäviä ja ohjeita etätehtävien tekemiseen. Erilaisista tehtävistä voi valita mieleisensä oman kiinnostuksen ja kotoa löytyvien välineiden mukaan. Koulun jokaiselle oppilaalle jaettiin keväällä myös "Taiteen ensiapukassi", joka sisälsi etätehtävissä käytettäviä taidetarvikkeita. Toteutettuja etätehtäviä koottiin näyttelyksi koulun Instagram-tilille.

Kuvataidekoulussa tavattiin etäopetuksen aikana säännöllisesti etätunneilla ja taiteiltiin ensiapukassin materiaaleilla. Etäopetus tapahtui opettajan sähköpostiviestien, oppilaiden kuvamuistilin (Driven) ja Eepoksen etäopetus -linkin kautta (Googlen Meetsissä) sekä koulun kotisivujen etäopetustehtäväpaketin avulla. Etätunnit olivat samalla keskustelutuokioita kuvataideryhmän kesken ja tilaisuus kysyä neuvoja ja vinkkejä oman työn jatkamiseen sekä katsoa muiden töitä ja jutella niistä. Opettaja näytti kuvia, jakoi linkkejä tms. ja antoi tehtäviä kuten tavallisellakin kuvataidetunnilla.

Syyslukukausi alkoi yllättävillä muutoksilla koulun hallinnon osalta. Rehtorin poissaolojakson 3.9.-11.10. 2020 ajaksi johtokunta valtuutti Mirka Kastisen, Annu Martikaisen ja Johanna Rapinojan hoitamaan rehtorin tehtäviä oman työnsä ohella. Poissaolon jatkuessa johtokunta valitsi vt.rehtoriksi Mirka Kastisen ja päätti apulaisrehtorin toimen perustamisesta kuvataidekouluun. Vt. apulaisrehtorina toimi Johanna Rapinoja. Mediataiteen uusille ryhmille hankittiin syyslukukauden alussa opetustilat ja opettajat Käpylään ja Vuosaareen. Syksyllä lukuvuoden yhteiseksi teemaksi valittiin "Polkuja" ja opetussuunnitelma laadittiin teemasta ideoitujen tehtäväkokonaisuuksien ympärille.

Koululaisryhmien 5x2 -opetus

Helsingin kuvataidekoulu toteutti Itä-Helsingissä ja Kannelmäessä toimivien peruskoulujen taideprojekteja yhteistyössä Helsingin kaupungin kulttuurikeskusten kanssa. 5 x 2 koululaiskursseja järjestettiin keväällä 2020 Stoassa, Vuotalossa ja Kanneltalossa. 5 x 2 -opetusryhmissä alakouluikäiset oppilaat osallistuivat jonkin kuvataiteen osa-alueen opetukseen oman kaupunginosansa kulttuurikeskuksessa kuvataiteilijan tai kuvataideopettajan ohjauksessa.

Kevään 2020 poikkeustilan myötä lähiopetuksesta siirryttiin etäopetuksen kehittämiseen myös 5x2-toiminnassa. Kuvataideopettajat suunnittelivat ja toteuttivat alakoululuokille suunnattuja taidekursseja ja tehtäväpaketteja sekä etäopetusvideoita helsinkiläisille alakouluille ja mm. Kultus-verkkosivuille. Syksyllä 5x2-taidetyöpajat toimivat jälleen Stoassa, Vuotalossa ja Kanneltalossa lähiopetuksena. Niissä opiskeltiin valokuvausta, animaatiota, arkkitehtuuria, keramiikkaa, sarjakuvaa, rakentelua ja tehtiin pop-omakuvia akryylimaalauksina.

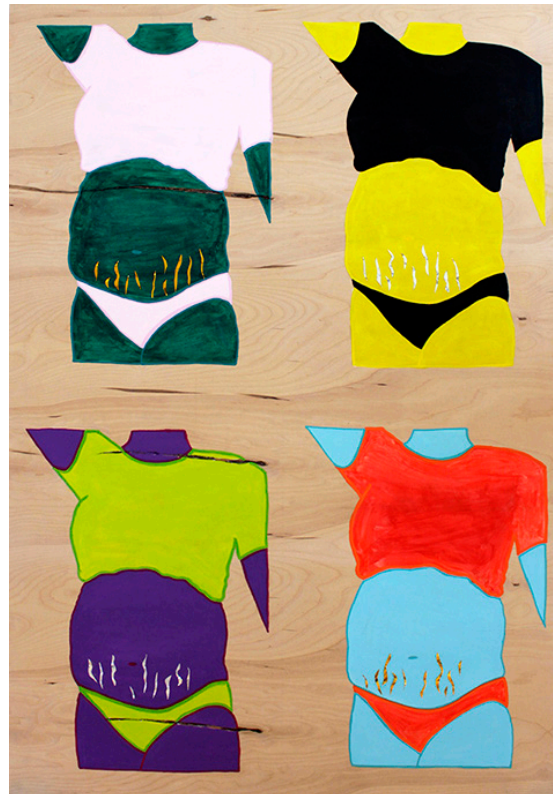
Mediataiteen opetus 2020

Strömsissä toimi 2 Mediataiteen ryhmää, valokuvaus ja animaatio. Vuosaaren ja Käpylän uusissa mediaopetuspisteissä toimi yhteensä seitsemän 6-17-vuotiaille lapsille ja nuorille tarkoitettua opintoryhmää. Sarjakuvan, animaation, valokuvauksen, elokuvan ja mediataiteen erilaisten kiehtovien projektien tekeminen uusissa ryhmissä on nyt mahdollista erityisissä mediataiteeseen keskittyneissä ryhmissä. Mediaopetus kehittää oppilaan suhdetta mediaan, taiteeseen, teknologiaan ja luo edellytyksiä mediataiteen kokemiseen ja tekemiseen omista lähtökohdista. Tutkimalla taidekasvatuksen menetelmien mediakulttuurin perinnettä ja nykyhetken ilmiöitä lisätään ymmärrystä tulevaisuuden mahdollisuuksista.

Kuvataidekoulu osallistuu Mediamoottori 3-hankeeseen yhdessä Kouvolan kansalaisopiston, Pirkan opiston, Vaasan TaiKon, Vihdin kuvataidekoulun, Visuaalisten taiteiden koulu AIMOn sekä Pirkan opiston kanssa. Mediataideopettajat kehittävät yhdessä opetuksen sisältöjä ja menetelmiä Mediapolku-hankkeen myötä sekä osallistuivat Mediamoottori 3-koulutuksiin ja seminareihin syksyn 2020 aikana. Myös oppilaat ovat mukana suunnittelu- ja arviointiprosessissa.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA 2020

Koronavuoden rajoituksilla oli erityisen suuri vaikutus kuvataidekoulun kansainväliseen toimintaan. Kevääksi 2020 suunniteltu näyttely Riikaan jouduttiin perumaan eikä uusia projekteja käynnistetty loppuvuonna.

NÄYTTELYT JA TAPAHTUMAT 2020

Verkkonäyttely Poikkeustila 2020

Joukko Helsingin kuvataidekoulun Kurkottajia ja Konkareita työskenteli kevään etäopetuksessa ajankohtaisen Poikkeustila –teeman parissa. Teemaa lähestyttiin omaa arkea, ajatuksia ja tunteita kuvaten. Pohdittiin, mitä ajatuksia tuo mieleen poikkeustila ja mitä positiivisia oivalluksia se on tuonut arkeen ja ajatteluun? Mitä on ollut vaikea sietää?

Teoksissa kuvataan tuntematonta tulevaisuutta, pelkoa, pysähtymistä, yksinäisyyttä, mutta niistä löytyy myös lämpöä, huumoria sekä luovuuden ja mielikuvituksen vapaata virtailua poikkeustilan keskellä. Teoksissa on tutkiskeltu laajasti, millaisia kuvia ja ajatusrakennelmia ilmaisu ”poikkeustila” tuo mieleen. [www.kuvataide.fi/Poikkeustila 2020](http://www.kuvataide.fi/Poikkeustila%2020)

Taiteen kesäkurssit

Kesäkuussa järjestettiin kaksi 7-9-vuotiaille suunnattua, kaikille avointa kesäkurssia. Maalla ja Merellä -kesäkurssilla tehtiin mielikuvitusretkiä satuihin ja tarinoihin. Kurssilla rakennettiin majakanvartijalle taloja, satujen hallitsijalle palatseja, mystisiä merieläimiä sekä vesi- ja maakulkuneuvoja. Mukana kurssilla oli myös Kuvaa!-oppilaita.

Valokartano

Helsingin kuvataidekoulun perinteinen Valokartano toteutettiin tänä vuonna koronarojoitusten vuoksi yleisötapahtuman sijaan huikeina valotaideteoksina, johon sai tutustua iltahämärässä viikonloppuna 20.-22.11. Strömsin taidekartanolla. Kuvataidekoululaiset loivat ja toteuttivat Strömsin ikkunoihin ja kuistille erilaisia valoteoksia. Valokartanossa esiteltiin myös Skidit digipiirtäjät- hanketta. Hertsin nuorisotilan nuoret loivat kuistille oman valoteoksensa.

Kuvaa!-näyttely Vuotalossa

Joulukuun alussa avattiin Vuotalon galleriassa Helsingin kuvataidekoulun Kuvaa! -näyttely. Lasten ja nuorten taide kertoi eri tavoin helsinkiläisestä arjesta sekä valloittavista luovuuden ja mielikuvituksen poluista. 6-20-vuotiaiden oppilaiden teokset levittäytyvät Vuotalon galleriaan, mukana on mm. valotaideteoksia ja arkkitehtonisia rakennelmia, keramiikkaa, maalauksia, piirroksia, kollaaseja, animaatioita sekä digipiirroksia. Näyttelyssä oli esillä myös syksyllä 5x2-taidetyöpajoihin osallistuneiden Itä-Helsingin koululaisryhmien teoksia. Tiukentuneiden koronarajoitusten myötä näyttely avautui katsojille Vuotalon suuren ikkunaseinän lasin läpi.

Näyttely kutsui kaikkia helsinkiläisiä osallistumaan kuvantekemiseen ja jakamaan omia tulkintojaan yhteisessä virtuaalinäyttelyssä. Koulun oppilaat ja opettajat suunnittelivat näyttelyyn liittyvän virtuaalisen Kuvaa! – joulukalenterin koulun verkkosivuille ja Instagramiin. Taidekalenterista avautui jouluaattoon asti joka aamu uusi päivän taidehaaste

tai -tehtävä, jonka kuka tahansa voi toteuttaa ja jakaa teoksensa Instagramiin. Helsingin kuvataidekoulun opettajat ja oppilaat kannustivat tällä näyttelyllä oman tekemisen äärelle ja katsomaan arkea ja juhlaa uusin silmin.

LOPPUTYÖT 2020

Keväällä 2020 Helsingin kuvataidekoulussa valmistui yhteensä 19 kuvataiteen laajan oppimäärän lopputyötä. Näyttelyn teokset ovat syntyneet lukuvuoden mittaisen itsenäisen työskentelyn tuloksena. Jokainen on työskennellyt itselleen tärkeän ja kiinnostavan aiheen parissa valitsemallaan tekniikalla ja tutkinut suhdettaan kuvan tekemiseen myös kirjallisesti.

Lopputyönäyttely Todellisuuksia esittelee koulun oppilaiden teoksia, joissa nuoret pohtivat niin ihmisyyttä kuin suhdettamme luontoon. Teemat liikkuvat hyvin henkilökohtaisista aiheista suuriin globaaleihin kysymyksiin. Australian metsäpalot ja luonnon tila, tunteiden ja minuuden pohdinta, yleisen ja yksityisen synnyttämät teokset ovat voimakkaita ja ajatuksia herättäviä.

Keväällä 2020 poikkeustilan myötä lopputyönäyttely toteutettiin ensimmäistä kertaa verkkonäyttelynä koulun nettisivuilla. Myös lopputyöiden arviontilaisuus toteutettiin etäyhteyksien välityksellä. Lopputyöseminaaria ohjasi lina Heiskanen. Kaikki lopputyöntekijät saivat kirjastipendin. Hannu Jokipaltion stipendirahastosta 100€ stipendin saivat lisäksi Ilona Lintinen, Camilla Westerback, Jonna Saranka ja Iris Eklund.

Lopputyöt keväällä 2020 tekijöiden sanoin:

Ilona Kauko: Stay by my side

Lopputyöni perustuu vahvasti Japanilaiseen kulttuuriin, varsinkin koikarpeihin ja niiden eri merkityksiin. Pyrin saavuttamaan tässä kolmen maalauksen sarjassa sellaista tunnelmaa, että itsekkin tekisi mieli mennä veden alle kalojen keskelle.

Maleena Nordström: Kissoja ja kukkasia

Lopputyöni keskeinen idea oli tarinallisuus, jota lähdin tutkimaan kissojen ja kirkkaiden värien avulla.

Jonna Saranka: Ajan Pirstaleita

Lopputyössäni käsittelen aikaa. Millaisia hetkiä ajan kulu meille mahdollistaa.

Meri Niini: Muutokset

Työ koostuu kolmesta öljyvärimaalauksesta (Motellihuone, Kuohu, Realp). Työ on kunnianosoitus luonnolle ja rohkaisu toimimaan ilmastonmuutosta vastaan.

Iris Eklund: Muistoja tunteista

Kuvitteellisten muistojen kokelma sarjakuvan muodossa. Miltä tunteet tuntuvat ja näyttävät?

Ilona Lintinen: Kaksi muotokuva

1800- ja 1900-lukujen taitteessa eläneiden sukulaisten tarinoista liikkeelle lähtien pohdin sukupuolen merkitystä sekä sukupuolirooleja. Mitä ne merkitsivät silloin ja mitä nyt.

Camilla Westerback: Aikuinen(ko)

Miltä kasvaminen tuntuu, ja mitä eri tunnetiloja koemme sen aikana. Käsittelen näitä aiheita lopputyössäni keramiikan avulla.

Elsa Kohtamäki: Väriläskiä

Työssäni käsittelen kehoposiitiivisuutta värikkään Pop Art -taidetyylin avulla

Tuvia Kaipainen: Lintu Aurassa

Lopputyöni on taiteen ja tieteen vuoropuhelu. Musiikin ja kuvataiteen, taiteiden välinen yhteys. Aiheena linnut, niiden aistit ja luonnon monimuotoisuus. Lopputyöni portfolio on niin portfolio kuin itsenäinen taideteos, taidekirja.

Maija Hassinen: Kun käpylehmälle kasvoi pää

Jos käpylehmälle kasvaisi pää, mitä se haluaisi sillä kertoa? Käsittelen lopputyössäni nautanlihan tuotannon arvoja ja kuvitelmia neulossan keinoin.

Maija Kuparinen: Heimo – kolmen lampunjalan sarja

Työni pohtii vaihtoehtoja kertakäyttökulttuurille. Pyrin luomaan lampunjaloista mielikuvituksellisia ja hauskoja, mutta ikuisuuksia kestäviä.

Rita Lahtonen: Me myself and I

Lopputyössäni teen vanhoja kuvataidekoulussa tekemiäni töitä uudestaan, käyttäen samaa aihetta ja välinettä kuin alkuperäisessä työssä. Tällä pyrin kuvaamaan omaa henkilökohtaista kasvuani ja sitä, miten olen kehittynyt taiteilijana.

Ella Kapiainen: Ongelma

Käsittelen lopputyössäni mielenterveyttä, sen vaikutuksia ja sitä millaisilla tavoilla sen voi nähdä.

Nora Emanuelsson: Lapsen silmin

Työni on retki mielikuvituksen ja todellisuuden rajalle. Muistutus siitä, että maailma on täynnä ihmeitä, vaikka niiden olemassaolo tuntuukin unohtuvan sillä hetkellä, kun ihminen aikuistuu.

Alli Alavaikko: Mutku mä haluuunnn

Käsittelen työssäni Amazonin sademetsän metsäpaloja ja vaatetuotantoa. Tärkeinä teemoina on kuluttajan vastuu ja vapaus.

Marianne Cederberg: Palon jälkeen

Ilmastokriisi konkretisoitui, kun maailman metsät syttyivät tuleen. Millaisen jäljen metsäpalot jättävät luontoon?

Vilma Malmberg: Solmussa

Millaista on nähdä tärkeän ihmisen mieli solmussa? Työni kuvaa värien kautta ihmisen elämän synkkiä, ja ennen kaikkea tulevia värikkäitä hetkiä.

Oskari Karo

Teokseni on kokeilun ja tunnustelun tutkimusmatka tekstiilitaiteen ja tekstuurien maailmaan. Kokeilun ja erehdyksen kautta kuljen oppimisen polun vapautuneeseen tunteiden ilmaisuun.

Alex Wang

Oma näkemys mustasta aukosta.

Teoskuvat: www.kuvataide.fi/Loppuoiden_verkkonayttely_TODELLISUUKSIA
www.kuvataide.fi/Lopputyonayttely_Todellisuuksia

NÄYTTELYKÄYNNIT 2020

Amos Rexin nuorten näyttelyyn Generation 2020 ehdittiin ennen poikkeustilaa tehdä muutaman opilasryhmän kanssa opastettuja näyttelykäyntejä vielä helmi-maaliskuussa, mutta loppukevällä 2020 näyttelyvierailut ja tapahtumat toteutettiin virtuaalisesti.

Opetusryhmien kevään virtuaalikierrosten kohteina olivat mm. Ateneum ja Kansallisgalleria, MoMa, MET New York, Van Gogh -museo, Louvre, Oulun taidemuseo (Ellen Thesleff: Aurinkosuudelma), Valokuvataiteen museo (Vivian Meier), Taidehallin Ryijynäyttely, luonnontieteellinen museo Luomus, Kasvitieteellinen puutarha, Muumimuseo. Google Arts and Culture -sivuston kautta avautui pääsy taidemuseoihin eri puolille maailmaa.

Syksyn lähiopetuksessa ihmettelijät/keksijät ja Tutkijat-ryhmät vierailivat opastetulla kierroksella AmosRexissä Egyptin loisto -näyttelyssä. Käpylän keramiikkatyöpaja tutustui Designmuseon Soil Matters -näyttelyyn lokakuussa. Keramiikkataiteilija Catharina Kajander esitteli omaa työtään osana kokeellista muotoilua ja ihmisen toiminnan vaikutusta maaperään käsittelevää näyttelyä. Strömsin keramiikkatyöpaja teki työhuonevierailun keramiikkayhteisö Savean toimitiloihin Roihupeltoon 7.10. Tuuli Helven näyttelyyn galleriaKoneessa Hämeenlinnassa sekä Aimo koulun lopputyönäyttelyyn tehtiin virtuaalikierrokset.

KOULUTUS- JA KEHITTÄMISTYÖ 2020

Opetuksen kehittämistyössä keskeiseksi sisällöksi muodostui taidekasvatuksen etä- ja hybridiopetuksen menetelmien nopea ja monipuolinen kehittäminen kuvataidekoulun toiminnassa. Lisäksi Eepos-oppilashallintajärjestelmän hallinnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen, Kuvaa! -toiminnan suunnittelu ja kehittäminen, Skidit Digipiirtäjät sekä mediataiteen opetusmenetelmien ja mediaopetussuunnitelman kehittäminen etenivät monin tavoin. Työyhteisö suunnitteli ja arvioi toimintaansa yhdessä säännöllisesti. Henkilökunnan jatkuva koulutus ja tulevaisuuden uusien mahdollisuuksien visioiminen sekä taidekasvatuksen jatkuva kokeilu- ja kehittämistoiminta ovat kuvataidekoulun tärkeä perusta.

Eepos

Eepos-oppilashallintajärjestelmän kehittäminen eteni ja mm. vuosiarviot ja lopputyötodistukset luotiin Eepoksen kautta toimiviksi keväällä 2020. Eepoksen etäopetusmahdollisuus otettiin käyttöön heti poikkeustilan ja etäopetukseen siirtymisen myötä maaliskuussa 2020. Opettajille järjestettiin Eepos-koulutus etäopetuksesta ja etätuntien pitämistä harjoiteltiin käytännössä opettajien vertaisryhmissä. Poikkeustilan alettua kuvataidekoulun etäopetus pääsi alkuun välittömästi.

Kaluste- ja laitehankinnat

Opetushallituksen myöntämällä mediataiteen hankeavustuksella (12 000e) kuvataidekoulun mediaopetuksen mahdollisuuksia kehitettiin uusilla, välttämättömillä laite- ja kalustehankinnoilla. Hankerahaa käytettiin uusiin tilavuokriin: mediataiteen opetus käynnistettiin Vuosaarella Gabro-talolla ja Käpylästä hankittiin uusi vuokratila mediataiteelle. Opetuskäyttöön hankittiin uusia kameroita. Korona-avustusta haettiin syksyllä 2020 ministeriöltä kattamaan menetettyjä oppilasmaksuja ja koronan aiheuttamien lisäkuluja. Helsingin kuvataidekoulu sai yhteensä 21 000e korona-avustusta.

Työympäristyön perusparannuksia

Uusille mediataiteen ryhmille ostettiin Ipadit, piirtokynät ja tarvittavat ohjelmistot. Myös kaikille kuvataidekoulun opettajille hankittiin uudet Ipadit näppäimistöllä ja piirtokynillä. Käpylän uuteen Mediapajaan hankittiin kevyesti liikuteltavat taittopöydät sekä säädettävät oppilastuolit. Uusia pöytiä ja oppilastuoleja hankittiin ja sijoitettiin myös Käpylän opetuspisteeseen ja Strömsiin.

Mediataide monitaiteellisuuden moottorina

Mediataiteen laajan oppimäärän myötä vuonna Helsingin kuvataidekoulussa on 2020 keskitytty vahvasti mediataiteen kehittämiseen. Mediataide monitaiteellisuuden moottorina 3 -hankkeen aloitusseminaari järjestettiin etäyhteyksien välityksellä lokakuussa 2020, teemana mm. elokuvakasvatus. Hankkeessa pyritään luomaan mediataiteiden taiteen perusopetukselle valtakunnallinen verkosto ja kehittämään verkostoon osallistuvien oppilaitosten toimintaa. Hankkeessa järjestetään seminaareja, joissa kuultavia alustuksia ja luentoja jaetaan etäyhteyksien avulla myös hankkeen ulkopuolisille toimijoille. Hankkeessa ovat mukana Helsingin kuvataidekoulu, Kouvolan kansalaisopisto, Pirkan opisto, Vaasan TaiKon, Vihdin kuvataidekoulu ja Visuaalisten taiteiden koulu AIMO. Hanketta koordinoi Pirkan opisto. Hanketta rahoittaa Opetushallitus. 26.-27.11 osallistuttiin etäyhteyksin syksyn Mediamoottori-koulutuksen 2. seminaariin. Helsingin kuvataidekoulun mediaopettajat kokoontuivat lisäksi säännöllisesti jakamaan kokemuksia ja kehittämään mediataiteen opetusmetodeja ja sisältöjä koulun omassa Mediapedakahvilassa.

Skidit digipiirtäjät

Skidit Digipiirtäjät -hankkeen tavoitteena oli kouluttaa Helsingin kuvataidekoulun Ihmettelijät-ryhmät eli 6-8-vuotiaat digitaalisen piirtämisen asiantuntijoiksi, joiden kautta digipiirtäminen läpäisisi jossain vaiheessa kaikki kuvataidekoulun oppilaat ja opettajat

vertaisoppimisen kautta. Hanke läpäisi kuvataidekoulun kaikki Ihmettelijät-ryhmät. Hankkeen myötä kuvataidekoulun opettajat ja oppilaat saivat kosketuspintaa digitaalisen piirtämisen ja perinteisten visuaalisten tekniikoiden yhdistämiseen. Samalla päästään kehittämään ja tutkimaan yhä syvällisemmin digitaalisuuden käyttötapoja ja mahdollisuuksia taidekasvatuksessa.

Hankkeen asiantuntijana toimi kuvittaja, graafinen suunnittelija Apila Mieltinen. Hän toteutti yhdessä jokaisen Ihmettelijät-ryhmän opettajan kanssa kahden opetuskerran koulutuksen digipiirtämisestä oppilaille. Ryhmän opettaja toi opetukseen pedagogisen ulottuvuuden ja oppi samalla itse digipiirtämisen periaatteita. Hankkeeseen osallistuvat kuvataidekoulun opettajista Iina Heiskanen, Miia Kallio, Kimmo Koivisto, Tuija Mieltinen, Heidi-Annica Ljungqvist, Heli Sihvonen ja Iida Valkonen. Ryhmillä oli käytössään iPadit, joissa oli ProCreate-ohjelma ja Apple iPad-kynä. Hankkeessa koordinaattorina ja TVT-henkilönä toimi Aleksis Kraama.

Ihmettelijät-ryhmien opettajien lisäksi kaikki kuvataidekoulun opettajat saivat koulutuksen ProCreate-ohjelman käyttöön 31.1.2020, jolloin heille järjestettiin Skidit Digipiirtäjät -koulutus Strömsin toimipaikassa. Kouluttajina toimivat Apila Mieltinen ja Vihdin kuvataidekoulun rehtori Katja Uksila. Helmi- ja maaliskuussa hanke levisi kuvataidekoulun muihin ryhmiin koulutuksen saaneiden opettajien kautta.

Koulun siirryttyä etäopetukseen 16.3.2020 Apila Mieltinen suunnitteli Skidit Digipiirtäjät-etätehtävän käytettäväksi etätunneilla. Digipiirtämistä oli mahdollista harjoitella ryhmissä ja toteuttaa myös digitaalisia yhteisteoksia kuvataidekoulun oppilaiden yhteisellä piirtoalustalla.

Hankkeen pohjalta syntyi keväällä 2020 Iida Valkosen ja Apila Mieltisen tekemä e-kirja Digitaalisen piirtämisen lumo. Kirja pohjautui oppilaiden kurssilla tekemiin kuviin ja kommentteihin digitaalisesta piirtämisestä. Syksyn 2020 aikana Joonas Tähtinen ja Helsingin kuvataidekoulun mediataideryhmien opettaja kuvataiteilija Eija Hakkola tuottivat Skidit Digipiirtäjät ProCreate -opetusvideon oppilaalta oppilaalle vertaisoppimisen idealla. Sekä e-kirja että opetusvideo julkaistaan kuvataidekoulun nettisivuilla ja tätä opetusmateriaalia voidaan myös jakaa muille yhteistyötahoille, kouluille ja kasvattajille opetukselliseen käyttöön.

Apila Mieltinen teki syksyn 2020 aikana myös opettajille suunnattuja opetusvideoita oppituntien muodossa. Opettaja voi opiskella niiden avulla itsenäisesti digitaalista piirtämistä ja sen opettamista. Skidit Digipiirtäjät-hanke jatkui 1.12.2020 asti.

Muu koulutus- ja kehitystyö

Vuoden 2020 aikana opettajat kehittivät ammattitaitoaan etäopetuksen ja mediataiteen lisäksi keramiikka-, printti- ja kuosisuunnittelu- sekä Pienten lasten pedagogiikka- koulutuksissa. Rehtori Virve Kallio osallistui Johtamistaitojen kehittämisen NLP- menetelmin -koulutukseen Helsingissä ja VTS Image Selection Art & Beyond -työpajaan Dub-

linissa 18.20.4.2020 , alkuperäiskansojen Skábmagova-elokuvafestivaaliin tammikuussa 2020 sekä Nuori 2020 -tapahtumaan tammikuussa 2020.

Työsuojelun näkökulmien kartoittaminen puolestaan konkretisoitui ensiapukoulutuksen järjestämiseen opettajille Strömsissä 6.3. Syksyksi suunniteltu pelastautumiskoulutus päätettiin siirtää koronatilanteen vuoksi. Toukokuussa 2020 rehtori kävi kehityskeskusteluja opettajien kanssa. Työyhteisö suunnitteli ja arvioi toimintaansa yhdessä kerran kuukaudessa opettajainkokouksissa sekä pedakahviloiden vaihtuvien teemojen myötä säännöllisesti koko lukuvuoden ajan.

